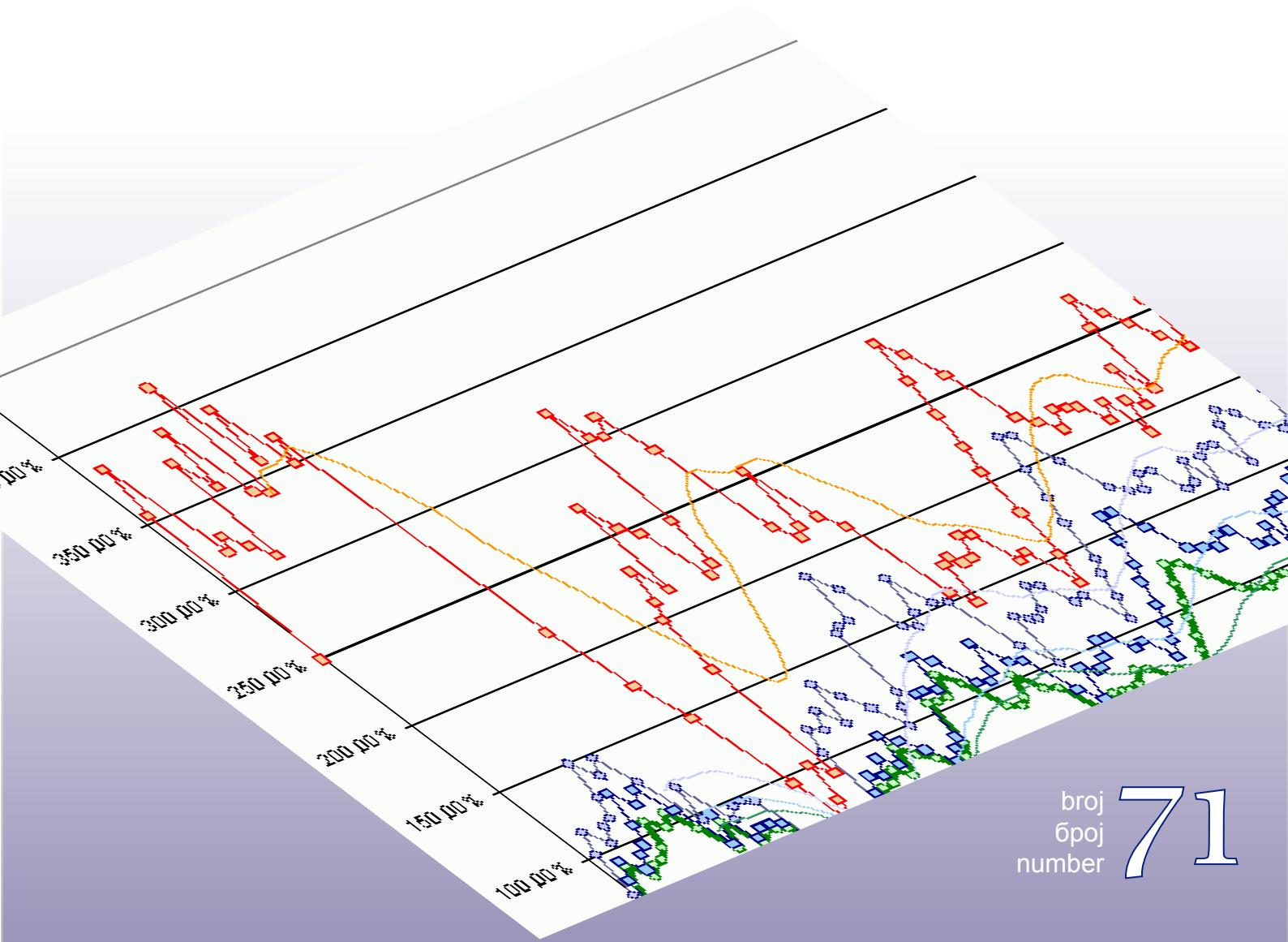

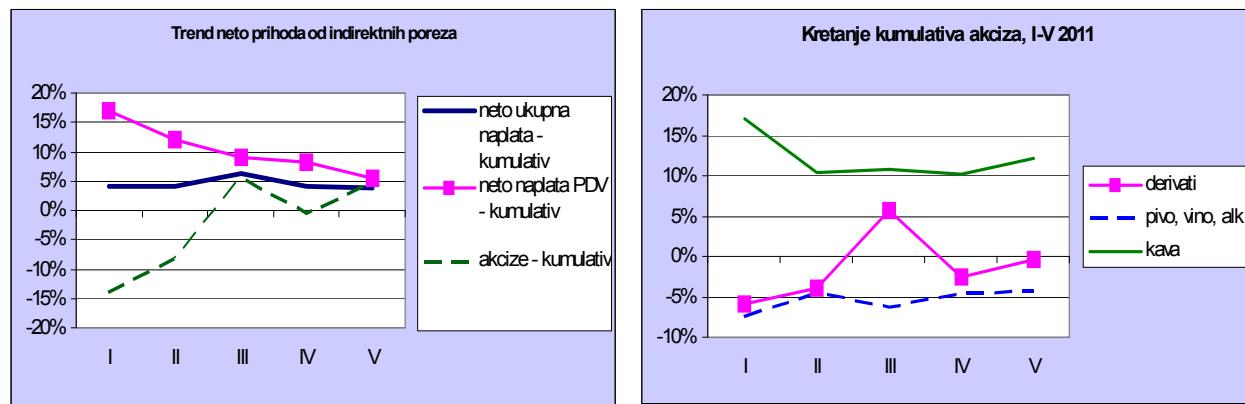
Macroeconomic Unit of the Governing Board of the Indirect Tax Authority

Oma Biltén

Uz ovaj broj

Mjesec maj 2011. je donio rast bruto prihoda od 6,38%, što je dovelo do kumulativnog rasta bruto prihoda za pet mjeseci od 6,94%. Najznačajniji faktor rasta bruto prihoda su bili prihodi od akciza, koji su nakon pada u aprilu u maju povećani za 25% u odnosu na mjesec maj 2010. Međutim, slab rast bruto naplate PDV-a i znacajan rast povrata od 25% u maju je u konačnici utjecalo na relativno nizak rast kumulativnih neto prihoda za pet mjeseci 2011. od 3,82%. (Grafikon 1).

Već nekoliko mjeseci u naplati prihoda od akciza prisutne su snažne oscilacije. To se, na prvom mjestu, odnosi na akcize na cigarete, ali i na akcize na derivate nafte. U maju 2011. zabilježen je veliki rast prihoda od akciza na cigarete, pogotovo na uvozne. Oscilacije u prihodima su posljedica prilagođavanja cjenovne politike i ukupne politike nastupa duhanskih kompanija na tržištu BiH u uvjetima kontinuiranog povećanja akciznog opterećenja. Pozitivan trend kod akciza na kavu je nastavljen u maju, dok je kod grupacije proizvoda koju čine pivo, vino, alkohol, alkoholna i bezalkoholna pića nastavljen negativni trend, iako se primjećuje postepeno smanjivanje dubioza (Grafikon 2). U cjelini, iako je rast bruto prihoda od indirektnih poreza za pet mjeseci 2011.g. na nivou očekivanog, snažan rast povrata PDV-a derogira ukupne neto efekte. Očekuje se da će opsežne operativne aktivnosti UIO na otkrivanju fiktivnih povrata PDV-a u mjesecima koji su pred donijeti stabilizaciju povrata i porast neto prihoda.

dr.sc. Dinka Antić
šef Odjeljenja

Sadržaj:

EU 2020 – sa naglaskom na energetsku strategiju	2
Pregled robne razmjene za period januar-april 2011.	6
Iz aktivnosti Odjeljenja	11
Konsolidovani izvještaji: JR, Institucije BiH, entiteti	12
Konsolidovani izvještaji: Kantoni	13

tehnička obrada : Sulejman Hasanović, IT saradnik
lektor : Darija Tošić, prof. anglistike

EU 2020 – sa naglaskom na energetsku strategiju

(Autor: Aleksandar Eskić, makroekonomista u Odjeljenju)

UVOD

Svjedoci smo izuzetno turbulentnih događanja u ekonomskoj sferi u poslednjih nekoliko godina. Ovaj trend nije zaobišao Evropsku uniju, niti Bosnu i Hercegovinu takođe. Izazovi su postojali i ranije, ali ekomska i finansijska kriza nameće nove prioritete i zahtjev za brzom reakcijom. Ova kriza predstavlja poziv na buđenje tj. momenat kada treba da prepoznamo da uobičajeni način poslovanja nije dovoljan. Upravo globalni uticaj finansijske krize pokazao je da se ekonomski realiteti kreću brže od onih političkih. Istovremeno potrebno je prihvatići činjenicu da povećana ekomska međuzavisnost treba jasniji i koherentniji odgovor na političkom nivou.

U ovom članku ćemo se fokusirati na odgovore koje je administracija EU plasirala kroz nekoliko dokumenata koje smo analizirali. To su prije svega Strategija rasta i razvoja EU kao i Energetska strategija EU. Oba dokumenta se odnose na period do 2020. godine. Nama su posebno interesantni dijelovi koji se odnose na tretman nafte i naftnih derivata u oba ova dokumenta. U naredom izdanju objavićemo nastavak ovog članka.

EVROPA 2020 – Strategija za pametan, održiv i inkluzivan rast

Evropa se suočava sa potrebom za transformacijom. Kriza je anulirala godine ekonomskog i društvenog napretka dok su strukturne slabosti po evropsku privredu došle do izražaja. U međuvremenu, svijet se kreće brzo i suočava sa dugoročnim izazovima – globalizacijom, velikim pritiskom na resurse, i intenziviranim procesom starenja stanovništva.

Evropa može da uspije ako djeluje zajedničkim snagama. Potrebna je strategija kako bi izašli jači iz krize i učinili privredu EU sa visokom stopom zaposlenosti, produktivnosti i društvene kohezije.

Evropa 2020 ističe tri međusobno povezana prioriteta:

- Pametan rast: privredni razvoj zasnovan na znanju i inovacijama
- Održiv rast: promovisati povećanje efikasnosti korištenja resursa i konkurentniju privredu
- Inkluzivan rast: unapređenje privrede sa visokom stopom zaposlenosti koja vodi ka uvećanoj društvenoj i teritorijalnoj koheziji.

EU treba da definiše gdje želi da bude do 2020. godine. U ovom smislu, Komisija predlaže slijedeće glavne ciljeve:

- 75% stanovništva između 20-64 godine treba biti zaposленo
- 3% BDP-a EU treba investirati u istraživanje i razvoj
- 20/20/20 klimatski/energetski ciljevi trebaju biti ostvareni
- Udio učenika koji napuste školu treba biti ispod 10% kao i da najmanje 40% mlađe generacije treba imati završen fakultet
- Manje od 20 miliona stanovnika u zoni siromaštva

Ovi ciljevi su međusobno povezani i od velike važnosti za ukupan uspjeh. Komisija predlaže da ciljevi EU budu prevedeni u nacionalne ciljeve kako bi osigurali da svaka zemlja prilagodi strategiju svojim specifičnim okolnostima.

Naša generacija ne pamti križu kao što je ekomska kriza od prije nekoliko godina. Stabilan ekomski rast i stvaranje radnih mjesta tokom poslednje decenije je potpuno neutralizovana – BDP je smanjen za 4% u 2009. godini, industrijska proizvodnja je na nivou iz 1990. godine i 23

miliona ljudi – 10% aktivnog stanovništva – su ostali bez posla. Ova kriza predstavlja veliki šok za milione građana i izložila je neke fundamentalne slabosti privrede.

Kriza je takođe učinila zadatku očuvanja budućeg privrednog rasta znatno težim. Još uvijek krvaka pozicija finansijskog sistema koči napredak obzirom da preduzeća i domaćinstva imaju poteškoće prilikom pozajmljivanja, potrošnje i investiranja. Javne finansije su ozbiljno pogodžene sa deficitom od 7% BDP-a prosječno i nivoom duga od 80% BDP-a – 2 godine krize su izbrisale 20 godina fiskalne konsolidacije. Potencijal rasta je prepovoljen tokom krize. Mnogi investicioni planovi, talenti i ideje rizikuju da budu nepovratno izgubljeni zbog nesigurnosti, pada potražnje i nedostatka finansijskih sredstava.

Klimatski i resursni izazovi zahtijevaju drastičnu akciju. Snažna zavisnost od fosilnih goriva kao što je nafta i neefikasna upotreba sirovina izlaže naše potrošače i preduzeća štetnim i skupim cjenovnim šokovima, prijeteći sigurnosti privrede i doprinoseći klimatskim promjenama. Rast svjetske populacije sa 6 na 9 milijardi intenziviraće globalnu konkureniju za prirodnim resursima i izvršiti dodatan pritisak na okolinu. EU mora nastaviti prodirati do ostalih dijelova svijeta kako bi našli globalno rješenje za klimatske promjene uz istovremenu implementaciju usvojene energetske strategije na teritoriji cijele EU.

Evropa mora djelovati u pravcu kako bi unaprijedila:

- *Konkurentnost:* EU je prosperirala kroz trgovinu, izvozeći širom svijeta i uvozeći kako sirovine tako i finalne proizvode. EU je često bila pionir u ekološkim rješenjima, ali njena prednost je izazvana od strane ključnih konkurenata, prvenstveno Kine i SAD-a.
- *Borba protiv klimatskih promjena:* dostizanje klimatskih ciljeva znači značajno smanjenje emisije štetnih gasova mnogo brže u narednoj nego u prošloj dekadi. Unapređenje efikasnosti značajno bi pomoglo ograničivanju emisije, uštedi novca i podstaklo privredni rast.
- *Čista i efikasna energija:* Dostizanje naših energetskih ciljeva moglo bi rezultovati u 60 milijardi eura manje uvoza nafte i prirodnog gasa do 2020. godine. Ovo nije samo finansijska ušteda; ovo je esencijalno za energetsku sigurnost. Daljnji napredak u smislu integracije evropskog energetskog tržišta mogao bi vrijediti dodatnih od 0.6% do 0.8% BDP-a. Dostizanje cilja od 20% energije iz obnovljivih izvora posjeduje potencijal za stvaranje 600,000 radnih mjesta u EU. Ako se tome doda drugi cilj od unapređenja energetske efikasnosti od 20%, to bi iznosilo preko milion radnih mjesta.

EU ENERGETSKA STRATEGIJA

Ciljevi ovog dokumenta (*Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions of 10 November 2010 – Energy 2020 A Strategy for competitive, sustainable and secure energy*) su dio EU Strategije 2020 kao i inicijative 'Efikasna upotreba resursa u Evropi'. Namjera je da se učine dalekosežne promjene u načinu kako Evropa proizvodi i troši energiju što proizilazi iz onog što je već dostignuto u polju energetske politike.

Ovaj dokument predstavlja energetsku strategiju Evropske komisije za period do 2020. godine. Strategija je struktuirana oko 5 prioriteta:

- ograničenje korištenja energije u Evropi
- izgradnja integrisanog pan-evropskog energetskog tržišta
- osnaživanje potrošača i dostizanje najvišeg nivoa sigurnosti
- proširenje evropskog liderstva u razvoju energetskih tehnologija i inovacija
- jačanje eksterne dimenzije energetskog tržišta EU

Sektori građevinarstva i transporta predstavljaju izuzetan potencijal za uštedu energije. Kako bi se ovaj potencijal koristio efikasno, potrebno je:

- ubrzati stopu zamjene sredstava
- predstaviti energetske kriterije prilikom svih postupaka javnih nabavki radova, usluga i proizvoda
- razviti finansijske programe kako bi se protežirali projekti za uštedu energije
- unaprijediti održivost sektora transporta
- smanjiti zavisnost od nafte

Imperativ je da evropska industrija mora ostati konkurentna. Kako bi se postigle uštede u ovoj oblasti, Komisija želi da unaprijedi energetsku efikasnost i redefiniše ciljeve EU Strategije 2020.

Važno je da bi potrošači trebali učestvovati u internom energetskom tržištu. Kako bi to postigli, oni moraju imati korist od najboljih praksi u polju promjene dobavljača, načina obračuna troškova, načina rješavanja pritužbi i alternativnog načina rješavanja sporova.

U 2007. godini, Vijeće je usvojilo energetske ciljeve kako bi se istovremeno smanjila emisija stakleničkih gasova za 20%, povećao udio energije iz obnovljivih izvora za 20% i unaprijedila energetska efikasnost za 20%. Ove ciljeve će biti teško ostvariti do 2020. zbog toga je potrebno redefinisati sredstva koja će to omogućiti kako bi postavili EU na put koji vodi ka konkurencoj, sigurnoj i održivoj energiji.

Ekonomija klimatskih promjena, iz dokumenta Stern Review

- borba protiv klimatskih promjena je fundamentalno povezana sa zdravljem globalne ekonomije
- efekti klimatskih promjena bi mogli voditi ka globalnoj ekonomskoj recesiji. Što više vlade odgovarače, sve veća cijena klimatskih promjena će biti. Prosječni troškovi klimatskih promjena su ekvivalentni gubitku svjetske potrošnje od 20% godišnje.
- momentalna akcija kako bi se redukovala emisija karbon-dioksida je ekonomski opravdana zbog toga što bi troškovi katastrofalnih klimatskih promjena bili 20 puta veći od investicija u mjeru za smanjenje emisije ovog gasa.
- investiranje u visini od 1% svjetskog GDP-a u tehnologije za smanjenje emisije bi bilo dovoljno da održi nivo karbon-dioksida na stabilnom nivou što neće biti dovoljno za smanjenje globalnog zagrijavanja od 2 C u odnosu na period prije industrijske revolucije.
- ova procjena troškova i koristi ne uzima u obzir dodatne ekonomske koristi smanjenja emisije, kao što su smanjenje troškova zdravstvenog sistema uzrokovanih smanjenjem zagađenja zraka. Ovo bi moglo biti ekvivalentno uštedama od 1% svjetskog GDP-a.
- više od četvrtine od ukupne emisije stakleničkih gasova Evrope dolazi od auta, kamiona, aviona i brodova.
- porast emisije koja je vezana za transport prevazilazi smanjenja postignuta u svim ostalim sektorima zajedno.
- više od 70% uvezene nafte se koristi u transportnom sektoru.
- transportni sektor vuče više od 30% ukupne energetske potražnje EU.
- još uvijek ne postoje obavezujući standardi kada je riječ o efikasnosti automobila, i to godinama nakon što je Evropska komisija predložila standard od 120g/km do 2010. činjenica je takođe da se automobilička industrija ne nalazi na ovom putu uopće.
- Eklatantan primjer energetske neefikasnosti automobiličke industrije je VW Passat 1.9 TDI koji je proglašen za auto godine u Njemačkoj. Njegova emisija je 159 g CO₂ po kilometru, što je više od njegovog prethodnog modela koji je imao 154 g/km.

ZAKLJUČAK

EU je na pragu razdoblja bez presedana koje se odnosi na energetsku politiku. Uticaj na energetska tržišta je u velikoj mjeri bio ublažen od posljedica previranja na globalnom tržištu u posljednjih nekoliko godina kao rezultat liberalizacije, obilne ponude i proizvodnih kapaciteta i odgovarajućih uvoznih mogućnosti. Međutim, dramatične promjene su u toku. Cijene energije će biti pod utjecajem velike potrebe za investicijama u energetskom sektoru, kao i cijenom karbona i viših međunarodnih cijena energije. Konkurentnost, sigurnost opskrbe i klimatski ciljevi će biti ugroženi ako se električne mreže ne unaprijede, zastarjele elektrane zamijene konkurentnim i čistijim alternativama i energije počne koristiti na efikasniji način tokom cijelog energetskog ciklusa.

Države članice i industrija su prepoznali veličinu izazova. Sigurna opskrba energijom, efikasno korištenje resursa, pristupačne cijene i inovativna rješenja su ključni za dugoročno održiv rast, stvaranje radnih mjesta i kvalitet života. Države članice su se složile da se ti izazovi najefikasnije mogu tretirati donošenjem zajedničkih politika i aktivnostima na nivou EU, kroz proces "evropskeizacije" energetske politike. To uključuje usmjeravanje fondova podrške EU ka javnim prioritetima koje tržišta ne zadovoljavaju, te koje donose najveću vrijednost Evropi.

Nova EU energetska strategija će zahtijevati značajne napore u dijelu tehničkih inovacija i ulaganja. To će poticati dinamiku i konkurentnost na tržištu, što će dovesti do glavnih jačanja institucionalnih aranžmana za praćenje i vođenje ovih razvojnih procesa. To će unaprijediti sigurnost i održivost energetskih sistema, upravljanje mrežama i regulaciju energetskih tržišta. To će uključivati opsežne napore kako bi informisali i osnažili potrošače iz poslovnog sektora kao i sektora domaćinstava sa ciljem njihovog učešća u odabiru energetsko održive budućnosti, na primjer uštedom energije, smanjenjem otpada i preorientacijom na tehnologije i goriva sa niskim udjelom karbona. Ulaganja proizvodnju energije sa niskim nivoom karbona dodatno će biti podstaknuto tržišnim instrumentima kao što su trgovanje emisijama (izduvnim gasovima) i adekvatnom poreznom politikom. Nova strategija će poduzeti prve korake za pripremu EU za veće izazove s kojima se mogu suočiti već do 2020. Iznad svega, to će osigurati bolje vođstvo i koordinaciju na evropskom nivou, kako za unutarnje djelovanje tako i u odnosima s vanjskim partnerima.

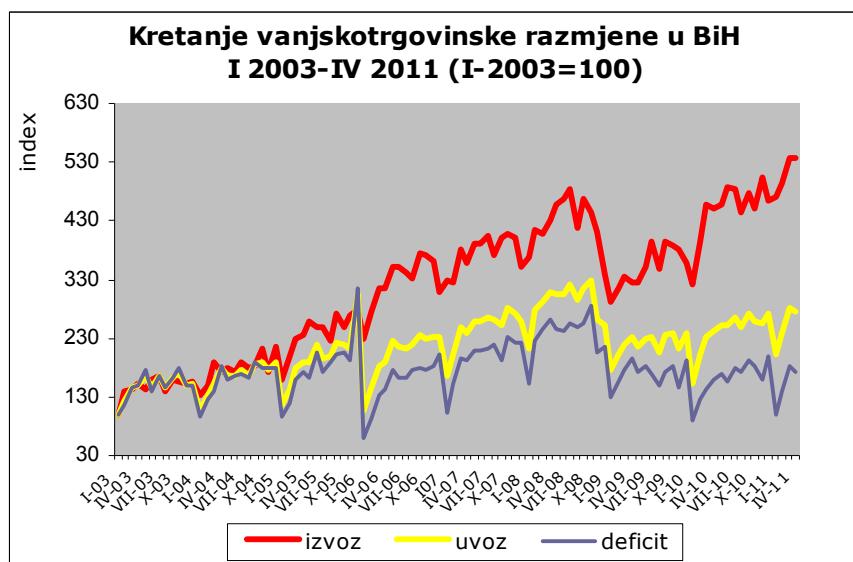
Globalni energetski sistem ulazi u fazu brze tranzicije sa potencijalno dalekosežnim posljedicama koje se mogu javiti u sljedećih nekoliko decenija. Evropa mora djelovati prije nego šanse iščeznu. Vrijeme je kratko. Dakle, Komisija će predstaviti većinu prijedloga kako bi se postigli ciljevi do 2020. godine. Rasprava, usvajanje i implementacija će biti ubrzo potrebna. Na taj način, EU će biti bolje pripremljena za željene rezultate - standardi, pravila, propisi, planovi, projekti, finansijski i ljudski resursi, tehnologije tržišta, društvena očekivanja kako bi pripremili građane Evrope za izazove koji predstoje.

Pregled robne razmjene za period januar-april 2011.godine

(autor: Mirela Kadić)

I u ovom broju OMA biltena osvrnućemo se na osnovna kretanja unutar robne razmjene Bosne i Hercegovine sa inostranstvom. Za potrebe ovog broja u obzir ćemo uzeti posljednje podatke za tekuću godinu odnosno prva četiri mjeseca 2011.godine i podatke za isti period za prethodne tri godine.

Na grafikonu 1 uz pomoć baznog indeksa prikazana su kretanja uvoza, izvoza i deficit-a od januara 2003. godine do aprila 2011, gdje je januar 2003. jednak 100, odnosno predstavlja bazu.

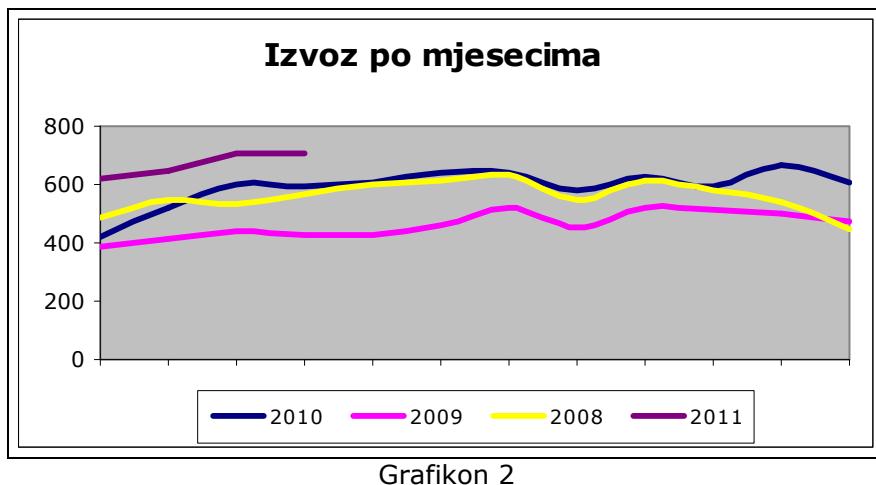
Primjećujemo oštar rast krive izvoza, prekinut jedino u posljednjem kvartalu 2008. i prva dva kvartala 2009.godine uslijed recesije i nepovoljne konjukture na globalnim tržištima. Izvoz je u prva četiri mjeseca ove godine porastao za 25,4% u odnosu na isti period prethodne godine i time premašio čak i vrijednost izvoza ostvarenu u prva četiri mjeseca 2008. odnosno pretkrizne godine.

I-IV	2011	2010	2009	2008	2011/ 2010	2010/ 2009	2009/ 2008	2011/ 2008
Izvoz	2.677.897	2.135.486	1.667.592	2.134.813	25,40%	28,06%	-21,89%	25,44%
Uvoz	4.678.021	3.889.504	3.879.751	5.124.704	20,27%	0,25%	-24,29%	-8,72%
Obim	7.355.917	6.024.990	5.547.343	7.259.517	22,09%	8,61%	-23,59%	1,33%
Pokrivenost	57,24%	54,90%	42,98%	41,66%	4,26%	27,74%	3,18%	37,41%
Deficit	-2.000.124	-1.754.018	-2.212.159	-2.989.891	14,03%	-20,71%	-26,01%	-33,10%

Tabela 1

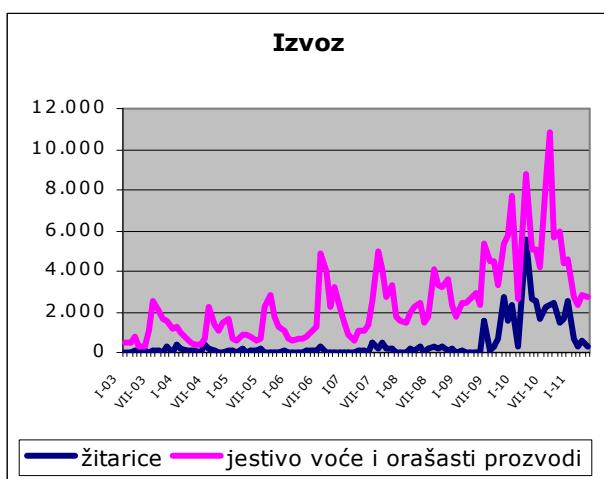
S druge strane, vrijednosti uvoza ostvarene u prva četiri mjeseca ove godine veće su za 20,27% od onih ostvarenih u istom periodu 2010. godine, no još uvijek daleko od vrijednosti istog perioda pretkrizne 2008.godine (grafikon 7) za skoro pola milijarde KM (tabela 1). U skladu s ovim trendovima je i kretanje pokrivenosti uvoza izvozom i deficit-a. U prva četiri mjeseca ove godine zabilježena je rekordna pokrivenost od januara 2003. od 57,24%, gdje je pokrivenost za prvi mjesec tekuće godine bila čak 65,02%. Deficit je za prva četiri mjeseca ove godine manji za

33,1% u odnosu na vrijednost iz 2008. odnosno za skoro milijardu KM, dok je obim razmjene za iste periode dosegao istu vrijednost kao i 2008. (odnosno čak je i veći za neznatnih 1,33%).

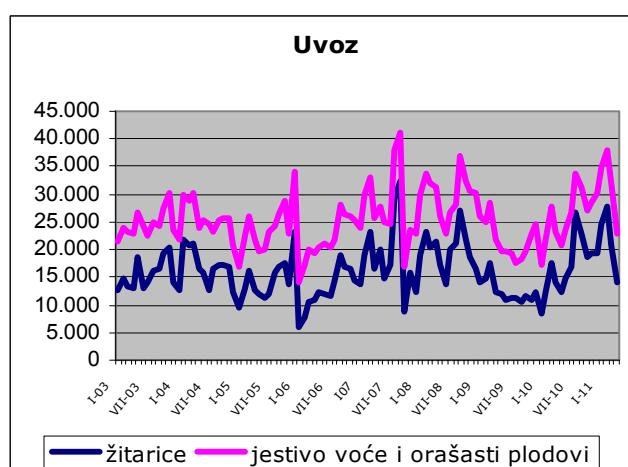

Grafikon 2

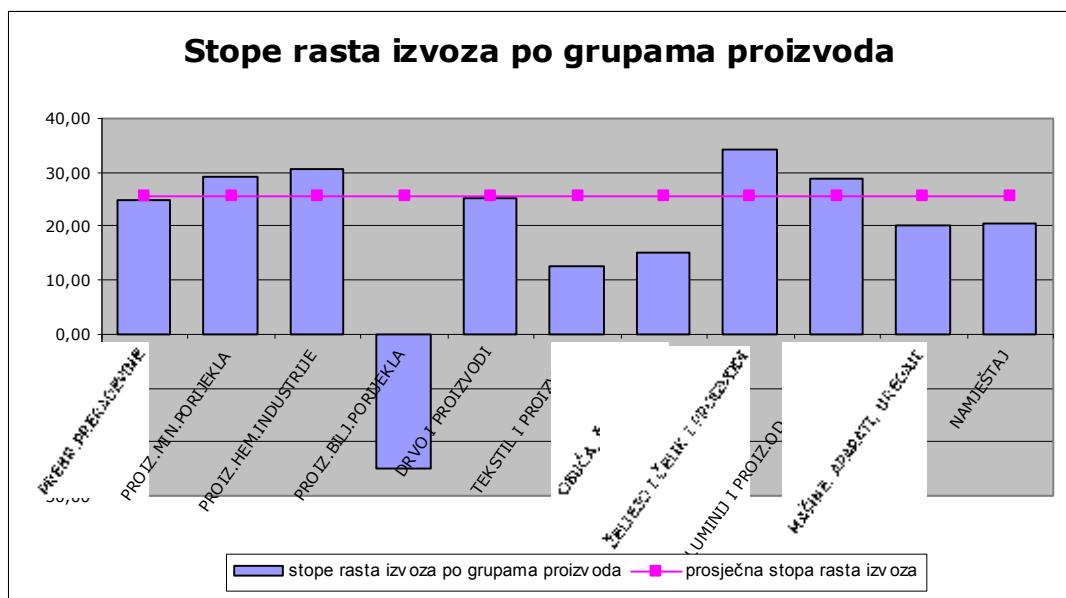
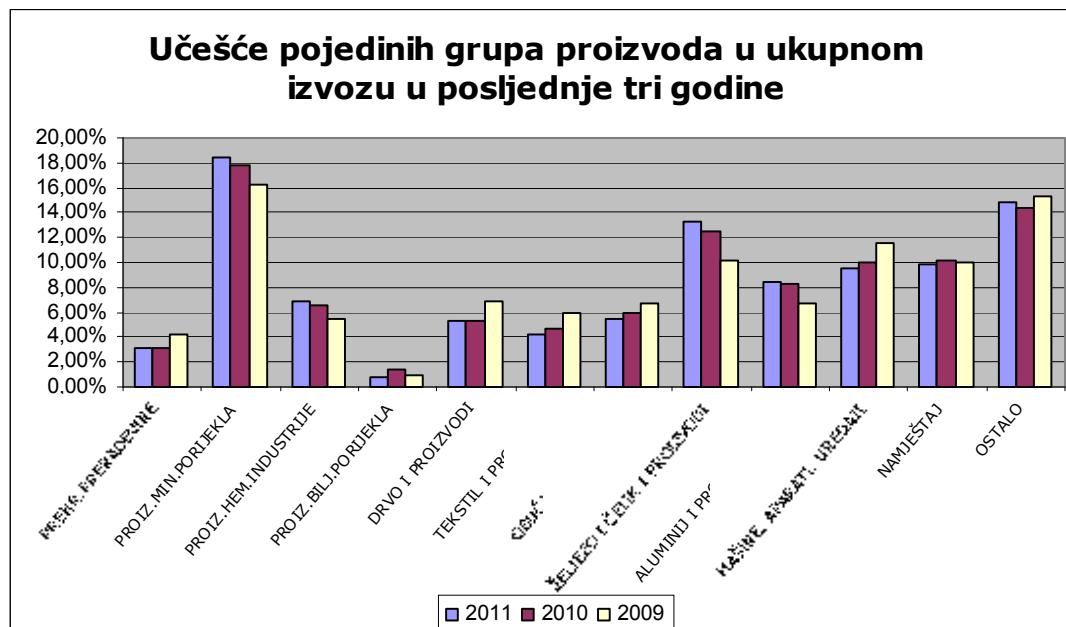
Najznačajniji rast izvoza ostvaren je unutar grupe proizvoda mineralnog porijekla (29,33%), proizvoda hemijske industrije (30,74%), željeza i proizvoda od željeza (34,24%), aluminija i proizvoda od aluminija (28,8%), te unutar grupe transportna sredstva (26,34%). Rast izvoza, manji od prosječne stope rasta, je ostvaren i unutar grupe životinje i proizvodi životinjskog porijekla (22,24%), prehrambene prerađevine (24,85%), drvo i proizvodi od drveta (25,22%), tekstil i tekstilni proizvodi (12,47%), obuća, šeširi i kape (14,94%), te namještaj (20,65%). Signifikantan pad izvoza zabilježen je unutar grupe proizvoda biljnog porijekla (24,87%), posebno kod grupe 'žitarice' i 'jestivo voće i orašasti plodovi'. Ako posmatramo i 2009.godinu, primjećujemo da su se unutar grupe proizvoda biljnog porijekla dešavale neobične fluktuacije i rekordne vrijednosti izvoza, koje se ne mogu u potpunosti pripisati sezonskim oscilacijama uslijed loše i dobre žetve. Kako slično kretanje nije zabilježeno na strani uvoza, zaključujemo da rekordno povećanje izvoza u prošloj godini i shodno tome, značajno smanjenje početkom ove godine nije uzrokovano kretanjem cijena (tabela 3 i 4).

Grafikon 3

Grafikon 4

Grafikon 5¹

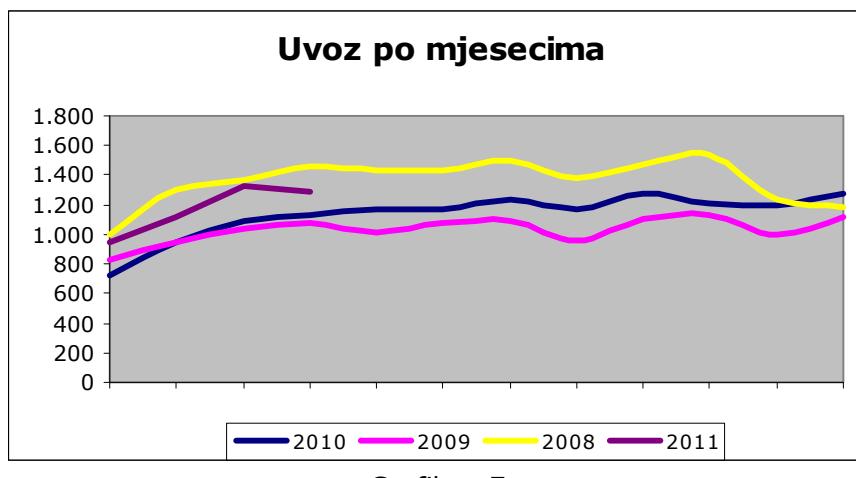
Grafikon 6

Uvoz se u prva četiri mjeseca tekuće godine povećao za 20,27% u odnosu na isti period prethodne godine. Kao što je vidljivo, najveće vrijednosti uvoza zabilježene su u prekriznoj 2008.godini.

¹ Grupe proizvoda prikazane na grafikonu 5 čine oko 85% ukupnog izvoza Bosne i Hercegovine.

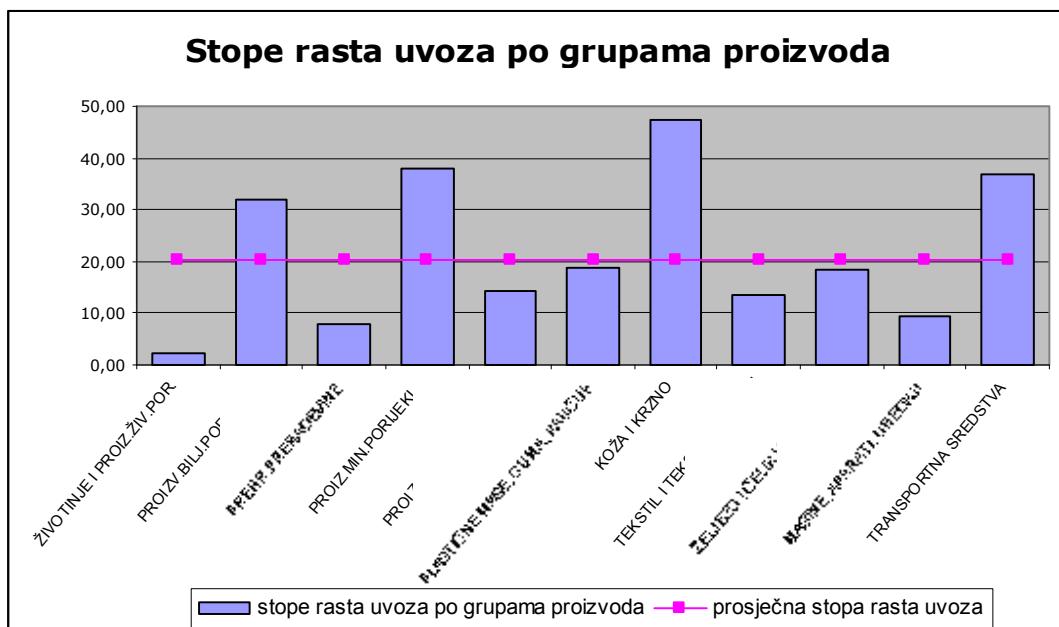
Banja Luka: Bana Lazarevića, 78 000 Banja Luka, Tel/fax: +387 51 335 350, E-mail: oma@uino.gov.ba

Sarajevo:Đoke Mazalića 5, 71 000 Sarajevo, Tel:+387 33 279 553, Fax:+387 33 279 625, Web: www.oma.uino.gov.ba

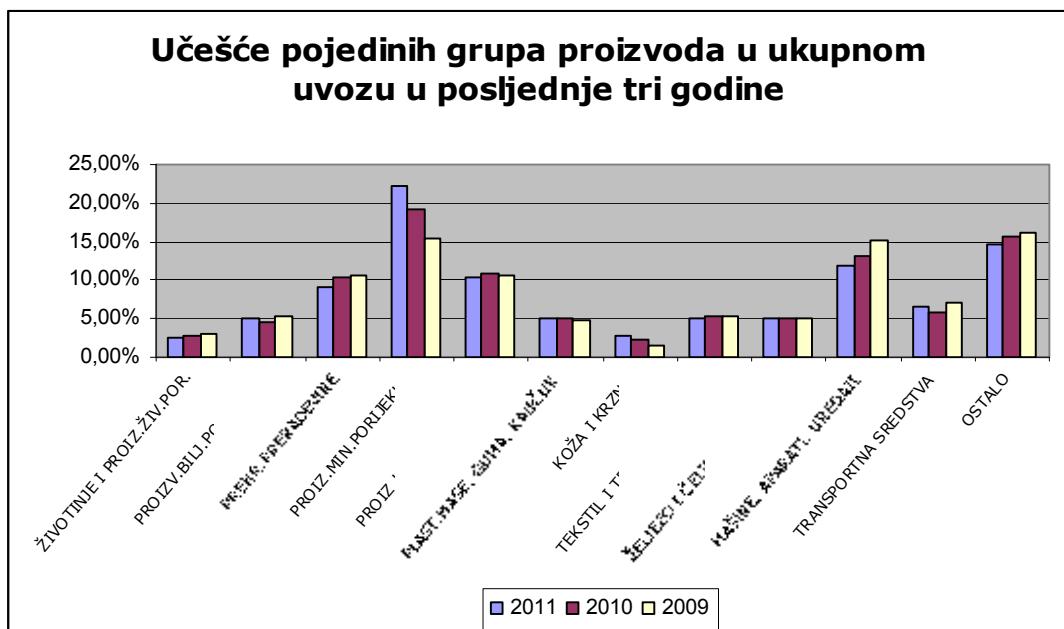
Grafikon 7

Najznačajniji rast ostvaren je unutar grupe proizvoda biljnog porijekla (32,14%), proizvoda mineralnog porijekla (37,97%), kože i krvna (47,54%) i transportnih sredstava (37,01%). Rast manji od prosječnog ostvaren je kod 'plastičnih masa, guma i kaučuka' (18,86%), 'željezo i čelik i proizvodi' (18,41%), proizvoda hemijske industrije (14,1%), 'tekstil i tekstilni proizvodi' (13,44%).

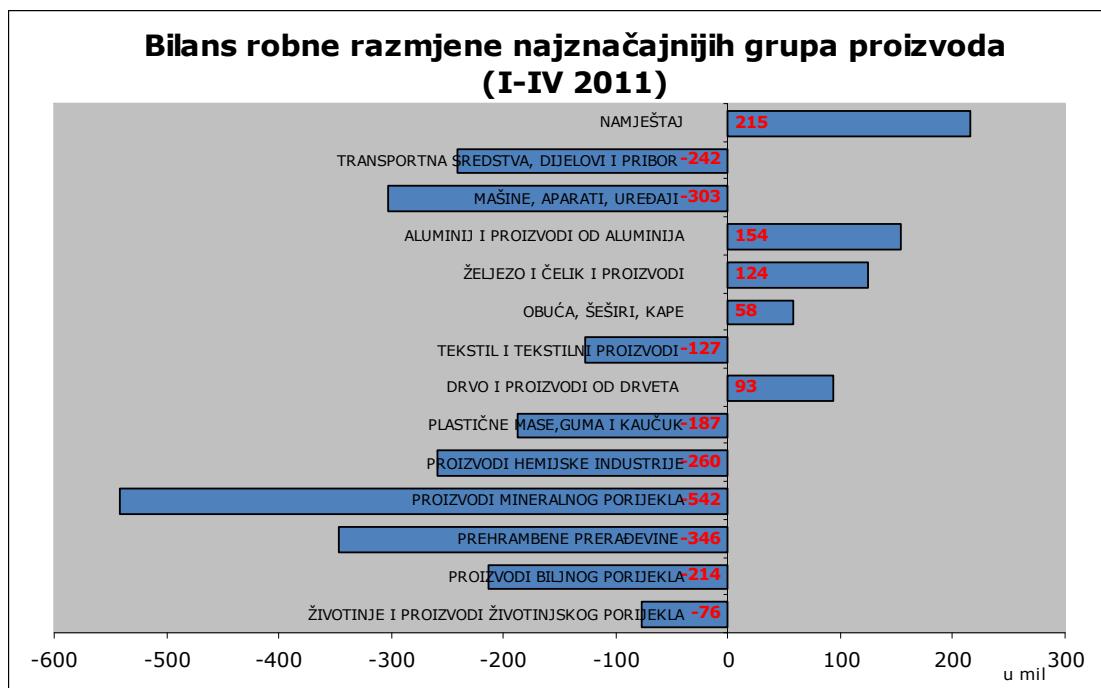
Grafikon 8

Grafikon 9 pokazuje kontinuirani rast udjela proizvoda mineralnog porijekla u ukupnom uvozu koji za period januar-april 2011. iznosi 22,11%. Konstantan udio bilježe i proizvodi kemijske industrije (10,24%), gdje najveći udio bilježe farmaceutski proizvodi.

Grafikon 9

Grafikon 10 pokazuje bilans robne razmjene najznačajnijih grupa proizvoda u periodu januar-april tekuće godine. Izgled grafikona je identičan grafikonu za godišnji pregled za 2010². Najveći suficit ostvaren je za grupu namještaj, aluminij i proizvodi od aluminija, dok je najveći deficit (preko pola milijarde KM) ostvaren unutar grupe proizvoda mineralnog porijekla i grupe 'prehrambene prerađevine' (oko 346 miliona KM).

Grafikon 10

² Podsjećamo, analiza i podaci na godišnjem nivou objavljeni su u biltenu broj 67.

Banja Luka: Bana Lazarevića, 78 000 Banja Luka, Tel/fax: +387 51 335 350, E-mail: oma@uino.gov.ba
Sarajevo: Đoke Mazalića 5, 71 000 Sarajevo, Tel: +387 33 279 553, Fax: +387 33 279 625, Web: www.oma.uino.gov.ba

Iz aktivnosti Odjeljenja

Neum, 26-28. maj 2011. - U organizaciji konsultanstke i izdavačke kuće „Revicon“ d.o.o. iz Sarajeva u Neumu je održan XII međunarodni simpozij na temu "Ubrzane reforme u funkciji održivog razvoja". U sekciji „Porezi“ dr.sc. Dinka Antić, šef Odjeljenja za makroekonomsku analizu, održala je prezentaciju na temu "Usklađivanje PDV sistema BiH sa Direktivom Vijeća EU 2006/112". Ona je opisala tekuće izmjene pravnog okvira sistema PDV-a u EU, te naznačila osnovne elemente nove porezne strategije EU i pravce reforme sistema PDV-a. Dr. Antić je naglasila značaj kontinuiranog usklađivanja Zakona o PDV-u u BiH sa reformama u EU, u svjetlu ispunjavanja obaveza na polju evropskih integracija, ali i za osiguranje konkurentnosti domaćih kompanija i očuvanja fiskalnih prihoda.

Konsolidovani izvještaji

(pripremila: Aleksandra Regoje i Mirela Kadić)

Tabela 1. (Konsolidovani izvještaji: BiH, entiteti, JR)

Konsolidirani izvještaj uključuje:

- prihode od indirektnih poreza koje prikuplja Uprava za indirektno oporezivanje na Jedinstveni račun,
- transfere sa Jedinstvenog računa UIO za servisiranje vanjskog duga,
- transfere sa Jedinstvenog računa UIO za finansiranje Brčko Distrikta, kantona, općina i Direkcija za puteve,
- prihode i rashode budžeta institucija Bosne i Hercegovine,
- prihode i rashode budžeta Federacije BiH,
- prihode i rashode budžeta Republike Srpske.

Tabele 2.1. – 2.3. (Konsolidovani izvještaji: kantoni)

1. Konsolidovani izvještaj uključuje:

- Prihode i rashode budžeta kantona
- Prihode i rashode budžeta pripadajućih općina

2. Neto finansiranje se odnosi na razliku primljenih zajmova i njihove otplate

Preliminarni konsolidovani izvještaj: BiH, entiteti i JR, I-IV 2011.

	I	II	III	IV	I-IV
Prihodi	409,1	387,7	484,5	459,2	1.740,4
Poreski prihodi	383,4	362,1	440,3	413,0	1.598,7
Indirektni porezi	366,1	338,5	387,3	373,0	1.464,8
PDV	237,7	222,1	230,2	247,6	937,6
PDV na uvoze	138,3	180,4	210,4	204,1	733,2
PDV obaveza prema PDV prijavama	149,5	115,6	98,3	108,2	471,7
PDV prema automatskom razrezu od stane UIO	0,0	0,1	0,1	0,1	0,2
PDV jednokratne uplate	0,3	0,2	0,3	0,1	0,8
Ostalo	2,7	2,6	3,0	2,6	10,8
Povrat PDV	-53,1	-76,8	-81,9	-67,4	-279,2
Carine	15,5	20,9	26,5	23,9	86,8
Porez na promet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Akciza	93,2	76,4	107,8	79,2	356,7
uvozni pr.	60,6	54,1	70,7	52,3	237,6
u zemlji	32,6	22,3	37,1	27,0	119,1
Putarina	21,2	19,0	22,3	22,6	85,1
Ostalo	1,5	1,3	1,4	1,6	5,8
Ostali povrati	-3,1	-1,2	-0,9	-1,9	-7,1
Direktni porezi	17,3	23,6	53,0	40,0	133,9
Prihodi od poreza na dobit	8,7	10,7	35,1	23,6	78,1
Prihodi od poreza na dohodak	8,1	12,1	16,9	15,5	52,5
Ostali direktni porezi	0,6	0,8	1,0	0,9	3,3
Doprinosi	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Neporeski prihodi	23,8	24,3	40,6	45,3	134,0
Grantovi	1,9	1,3	3,6	0,9	7,6
Ostali prihodi	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rashodi	393,2	372,1	493,5	520,7	1.779,5
Bruto plaće i naknade troskova zaposlenih	118,2	118,8	150,2	129,4	516,6
Izdaci za materijal i usluge	9,9	14,1	19,2	23,3	66,4
Subvencije i transferi	89,2	83,7	142,6	182,7	498,1
Kamate (domace i strane)	3,3	5,9	9,7	5,8	24,7
Kamate na ino-dug	3,3	4,6	8,7	5,0	21,4
Kamate na unutrašnji dug	0,0	1,4	1,0	0,8	3,2
Ostala tekuća potrošnja	2,9	3,4	11,5	14,0	31,8
Kapitalni izdaci	0,2	0,4	1,0	1,4	2,9
Ostali izdaci	4,2	2,7	6,2	7,5	20,7
Transferi sa JR	166,9	144,5	165,0	160,1	636,4
od čega: FBiH / kantoni, općine, Direkcija za ceste	127,5	110,3	127,9	123,1	488,7
od čega: RS / gradovi, općine, JP "Putevi RS"	28,5	24,2	25,6	25,9	104,2
od čega: Brčko	10,9	10,0	11,5	11,1	43,5
Primljene otplate datih zajmova (neto) i kapitalni dobici	-1,5	-1,5	-11,7	-3,5	-18,1
Bilans	15,9	15,6	-9,1	-61,5	-39,1
Finansiranje	-15,9	-15,6	9,1	61,5	39,1

Tabela 1.

Sarajevski kanton, I-III 2011.g.

		I	II	III	I-III 2011	I-III 2010
1	Prihodi (11+12+13+14)	51.614.761	52.375.032	60.885.765	164.875.559	164.588.449
11	Prihodi od poreza	42.120.980	41.974.212	49.071.979	133.167.171	130.227.490
	Porezi na dohodak i dobit	8.079.896	9.877.283	13.275.437	31.232.616	34.555.271
	Porez na imovinu	2.489.968	4.110.946	3.343.993	9.944.907	9.810.604
	Indirektni porezi	31.514.659	27.968.069	32.431.169	91.913.897	85.620.838
	Ostali porezi	36.457	17.913	21.381	75.752	240.777
12	Neporezni prihodi	8.621.735	9.258.751	10.016.677	27.897.163	30.655.124
13	Grantovi	872.046	852.245	1.103.493	2.827.784	2.836.360
14	Ostali prihodi	0	289.825	693.616	983.441	869.475
2	Rashodi (21+22)	44.725.628	49.314.185	56.304.990	150.344.803	158.808.351
21	Tekući izdaci	44.794.007	49.385.866	56.402.535	150.582.408	159.046.486
	Bruto plaće i naknade	23.203.235	23.382.421	23.773.836	70.359.492	70.292.141
	Izdaci za materijal i usluge	2.672.625	5.176.080	6.441.675	14.290.381	15.312.369
	Grantovi	18.852.012	20.596.939	25.726.075	65.175.027	73.357.329
	Izdaci za kamate i ostale naknade	66.134	230.426	460.948	757.508	84.647
	Dozvane nižim potrošackim jedinicama	0	0	0	0	
22	Neto pozajmljivanje*	-68.379	-71.681	-97.546	-237.606	-238.135
3	Neto nabavka nefinansijskih sredstava	2.464.599	2.749.881	1.443.034	6.657.514	842.397
4	Vladin suficit/deficit (1-2-3)	4.424.534	310.966	3.137.742	7.873.241	4.937.701
5	Neto finansiranje**	-325.540	-260.602	-2.551.268	-3.137.410	-377.423

Tabela 2.1.

Unsko-sanski kanton, I-III 2011.g.

		I	II	III	I-III 2011	I-III 2010
1	Prihodi (11+12+13+14)	19.227.114	16.405.053	19.282.566	54.914.733	51.373.421
11	Prihodi od poreza	15.185.987	13.341.201	15.322.108	43.849.296	40.457.195
	Porezi na dohodak i dobit	1.481.240	1.423.380	2.263.603	5.168.222	4.996.767
	Porez na imovinu	625.346	609.199	629.053	1.863.598	1.438.027
	Indirektni porezi	13.069.829	11.306.190	12.425.926	36.801.944	34.011.136
	Ostali porezi	9.573	2.432	3.526	15.531	11.265
12	Neporezni prihodi	3.167.182	2.533.691	3.376.067	9.076.940	9.215.458
13	Grantovi	814.937	396.366	393.839	1.605.142	1.700.768
14	Ostali prihodi	59.007	133.795	190.552	383.355	
2	Rashodi (21+22)	16.440.652	17.676.327	19.815.052	53.932.031	48.418.312
21	Tekući izdaci	16.440.652	17.676.327	19.416.625	53.533.604	48.420.027
	Bruto plaće i naknade	13.619.010	11.934.914	12.816.769	38.370.692	33.852.867
	Izdaci za materijal i usluge	900.713	1.439.588	2.538.286	4.878.586	3.838.603
	Grantovi	1.380.994	3.890.567	2.779.259	8.050.820	6.615.195
	Izdaci za kamate i ostale naknade	112.989	104.767	253.433	471.189	205.109
	Dozvane nižim potrošackim jedinicama	426.946	306.493	1.028.879	1.762.318	3.908.253
22	Neto pozajmljivanje*	0	0	398.427	398.427	-1.715
3	Neto nabavka nefinansijskih sredstava	291.426	208.423	303.783	803.632	914.639
4	Vladin suficit/deficit (1-2-3)	2.495.035	-1.479.697	-836.269	179.070	2.040.470
5	Neto finansiranje**	-5.515	-105.378	192.203	81.311	-109.510

Tabela 2.2.

Zeničko-dobojski kanton, I-III 2011.g.

		I	II	III	I-III 2011	I-III 2010
1	Prihodi (11+12+13+14)	24.914.401	22.821.041	25.906.721	73.642.163	68.487.053
11	Prihodi od poreza	20.009.986	18.605.517	21.765.190	60.380.693	56.061.174
	Porezi na dohodak i dobit	2.436.628	2.697.545	3.788.572	8.922.744	9.629.662
	Porez na imovinu	466.703	487.759	391.083	1.345.545	1.228.745
	Indirektni porezi	17.103.788	15.418.125	17.583.279	50.105.191	45.150.351
	Ostali porezi	2.866	2.089	2.256	7.211	52.416
12	Neporezni prihodi	4.418.407	3.599.969	3.677.229	11.695.605	11.707.454
13	Grantovi	469.971	615.555	464.302	1.549.828	718.425
14	Ostali prihodi	16.038	0	0	16.038	
2	Rashodi (21+22)	20.812.372	24.958.408	26.169.895	71.940.676	70.606.638
21	Tekući izdaci	20.812.372	24.958.408	26.169.895	71.940.676	70.606.638
	Bruto plaće i naknade	13.686.538	14.242.263	15.053.495	42.982.296	42.111.712
	Izdaci za materijal i usluge	3.148.473	4.986.701	5.021.479	13.156.653	13.184.272
	Grantovi	3.834.092	5.561.855	5.767.959	15.163.906	14.783.261
	Izdaci za kamate i ostale naknade	131.000	16.000	77.059	224.059	79.149
	Dozvane nižim potrošackim jedinicama	12.270	151.590	249.903	413.763	448.244
22	Neto pozajmljivanje*	0	0	0	0	
3	Neto nabavka nefinansijskih sredstava	212.125	563.877	937.346	1.713.348	2.040.339
4	Vladin suficit/deficit (1-2-3)	3.889.904	-2.701.245	-1.200.520	-11.861	-4.159.924
5	Neto finansiranje**	-130.364	-11.167	1.000.000	858.469	-157.524

Tabela 2.3.